

Artykuł 05/08

Dostawy ropy naftowej i paliw

dr inż. Andrzej Tyszecki

Polska około 95% zapotrzebowania na ropę naftową pokrywa importem tego surowca. Przeważającym kierunkiem dostaw jest kierunek wschodni, z którego odbieramy rosyjską ropę przesłaną systemem rurociągów „Przyjaźń”. Mniej niż 1/4 importowanej ropy dociera do kraju za pośrednictwem Spółki „Naftoport” operującej w Porcie Północnym w Gdańsku. Jest to ropa sprowadzana z różnych kierunków: Morza Północnego, Morza Norweskiego, Bliskiego Wschodu. Niewielki udział w dostawach surowca dla rafinerii LOTOS ma Spółka Petrobaltic, eksploatująca na Bałtyku dwa złoża: B3 i B8.

Infrastrukturę przesyłową ropy naftowej uzupełnia rurociąg Pomorski umożliwiający rewersyjny transport ropy w ilości około 25 mln ton pomiędzy Płockiem i Gdańskiem. Rurociąg Pomorski w obecnie funkcjonującym systemie przesyłu ropy (w tym jako rezerwy dla zaopatrzenia dwóch rafinerii we wschodnich landach Niemiec) jest najsłabszym ogniwem w systemie przesyłu ropy. Planowana druga nitka rurociągu pomorskiego umożliwi po 2023 roku przesył rewersyjny ropy naftowej na poziomie około 50 mln ton/rocznie pomiędzy Gdańskiem i Płockiem.

Wymagania Unijne określają obowiązek posiadania zdolności magazynowej ropy naftowej oraz paliw ciekłych na poziomie 90 dni. Obecnie najważniejszym problemem jest zwiększenie zdolności magazynowej ropy naftowej, między innymi poprzez rozbudowę w Gdańsku przez PERN S.A. Bazy Magazynowej w Górkach Zachodnich oraz Terminala Naftowego w Porcie Północnym. W perspektywie 2021 roku pojemność magazynowa w Gdańsku powiększy się do 1,9 mln m³ surowca.

Potencjał przetwórczy sektora paliwowego (rafinerie) charakteryzuje się wysokim poziomem technologicznym oraz możliwościami zwiększenia przerobu ropy naftowej. Zapowiadana fuzja dwóch największych podmiotów sektora paliwowego nie powinna wpłynąć na bezpieczeństwo dostaw paliw płynnych. Problemem może być odpowiedni przyrost zdolności magazynowych paliw płynnych oraz możliwości zaopatrzenia rynków w paliwa płynne szczególnie na południu kraju.

EKO-KONSULT uczestniczył w rozbudowie infrastruktury służącej przesyłowi i magazynowaniu ropy naftowej. W Gdańsku poprzez wykonywanie opracowań z zakresu ochrony środowiska dla Przedsiębiorstwa Przeladunku Paliw Płynnych „Naftoport”, rozbudowywanej Bazy Manipulacyjnej PERN w Górkach Zachodnich oraz rurociągów ropy naftowej łączącej Bazę PERN z Portem Północnym („Naftoportem”). W Porcie Północnym EKO-KONSULT współpracował z PERN S.A. w lokalizacji oraz uzyskaniu decyzji środowiskowych dla Terminala Naftowego (6 + 5 zbiorników magazynowych ropy naftowej). Aktualnie EKO-KONSULT opracowuje raport o oddziaływaniu na środowisko II nitki Rurociągu Pomorskiego na trasie Gdańsk – Płock. Opracowania środowiskowe były również wykorzystywane na potrzeby remont lub modernizacji Rurociągu Pomorskiego oraz fragmentu Odcinka Wschodniego Rurociągu „Przyjaźń”. Również wykonano opracowania środowiskowe dla demontażu 4 zbiorników w Adamowie i modernizacji zbiorników w Miszewku Strzałkowskim. EKO-KONSULT wykonał Ekspertyzę dotyczącą bezpieczeństwa funkcjonowania infrastruktury krytycznej oraz możliwości rozwoju PPPP Naftoport sp. z o.o.

EKO-KONSULT współuczestniczył w opracowaniach dotyczących wpływu na środowisko rozbudowy i modernizacji zakładów rafineryjnych w Gdańsku i Płocku. W okresie funkcjonowania ówczesnej „Petrochemii” Płock zostały opracowane, między innymi oceny oddziaływania na środowisko dla instalacji destylacji rurowo - wieżowej VI, hydroodsiarczania gudronu oraz hydroodsiarczania olejów napędowych.

Po zmianach i przekształceniu Petrochemii w Polski Koncern Naftowy ORLEN, EKO-KONSULT był autorem kompleksowej oceny oddziaływania Zakładu Głównego w Płocku na środowisko w perspektywie 2010 roku w związku z koniecznością przystosowania do wymagań UE, Prognozy oddziaływania na środowisko do planu zagospodarowania Zakładu Głównego ORLEN wraz ze strefą ochronną oraz uzasadnienia dla krajowego administratora systemu handlu uprawnieniami do emisji dla przydziału rezerwy do uprawnień do emisji CO₂ (z Zakładu Głównego PKN ORLEN SA).

Takie samo uzasadnienie w sprawie przydziału rezerwy uprawnień do emisji CO₂ opracowano dla rafinerii grupy LOTOS. EKO-KONSULT był podwykonawcą raportu o oddziaływaniu na środowisko obiektów i instalacji w ramach Programu Kompleksowego w Rozwoju Technologii Grupy LOTOS. Dla tego samego inwestora, EKO-KONSULT wykonał ocenę oddziaływania na środowisko rurociągów paliwowych łączących gdańską rafinerię z Portem Północnym.

EKO-KONSULT wykonał liczne oceny i raporty środowiskowe dla istniejących i planowanych rurociągów paliwowych. Z istniejących rurociągów do przesyłu paliw były to między innymi z Kolušek do Boronowa oraz z Nowej Wsi Wielkiej do Rejowca, a z planowanych - rurociągi na trasach: Boronów – Trzebinia, Wielowieś - Kopalnia Góra, Płock - Ostrów Wielkopolski, Ostrów Wielkopolski – Wrocław. Dla większości planowanych rurociągów produktów naftowych EKO-KONSULT wykonał studia i analizy lokalizacyjne. Również analizy środowiskowe dla lokalizacji Bazy Magazynowej Paliw Płynnych w Ostrowie Wielkopolskim były podstawą decyzji lokalizacyjnej PKN ORLEN.

EKO-KONSULT był wykonawcą oceń środowiskowych dla projektowanego Podziemnego Magazynu Ropy i Paliw w Kopalni Góra (koło Inowrocławia).